

ПРЕНЬКО Яна Олегівна,

*Одеський державний університет
внутрішніх справ*

СИТЬКО Олена Миколаївна,

*кандидат філологічних наук, доцент,
Одеський державний університет
внутрішніх справ*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ МАРКЕРІВ У ПРОФЕСІЙНОМУ ДИСКУРСІ ПОЛЦЕЙСЬКОГО

У сучасному суспільстві ефективна комунікація є ключовим елементом професійної діяльності, особливо у сферах, де взаємодія з громадянами та офіційно-діловий стиль мовлення відіграють визначальну роль. Однією з таких сфер є правоохоронна діяльність, де лінгвістичні маркери не лише впливають на якість професійної взаємодії, а й забезпечують юридичну точність, правомірність та етичність комунікативних актів.

Діловий дискурс поліцейського характеризується чіткою структурованістю, формалізованістю та відповідністю правовим

нормам. Його специфіка полягає у використанні стандартних мовних конструкцій, юридично закріплених термінів, а також стратегій комунікації, спрямованих на підтримання авторитету, дотримання правових процедур та забезпечення правопорядку. У цьому контексті лінгвістичні маркери відіграють важливу роль у регулюванні взаємодії між поліцейськими, громадянами, правопорушниками та судовими органами.

Дослідження теоретичних аспектів лінгвістичних маркерів у професійному мовленні правоохоронців дозволяє визначити їхні функції, особливості використання та вплив на ефективність комунікації. Аналіз цієї теми сприятиме глибшому розумінню принципів побудови поліцейського дискурсу та його ролі у правоохоронній діяльності.

У той же час неможливо переоцінити вплив правових норм на мовне оформлення поліцейських комунікативних актів. Правові норми відіграють ключову роль у регулюванні мовної комунікації поліцейських, оскільки вони визначають стандарти, вимоги та обмеження щодо використання мовних засобів у професійній діяльності.

Вплив правових норм можна розглянути через такі аспекти:

- Загальна характеристика правового регулювання мовної діяльності поліцейських, а саме законодавчі акти, що регулюють комунікацію правоохоронців, етичні стандарти мови поліцейських та роль міжнародних документів (Європейська конвенція з прав людини, стандарти ООН щодо правоохоронної діяльності).

- Формальність та стандартизованість мовлення в поліцейських комунікативних актах, а саме: використання чітких, недвозначних формулювань у правових документах (протоколи, постанови, рапорти, звіти); дотримання структурних та стилістичних норм у складанні процесуальних документів; використання правових дефініцій для уніфікації змісту (наприклад, «підозрюваний», «потерпілий», «правопорушення»).

- Лексичні особливості поліцейського дискурсу під впливом правових норм, а саме: переважання офіційно-ділової та юридичної термінології.

- Граматичні та синтаксичні норми мовлення поліцейських, а саме: використання пасивних конструкцій у службових документах для підкреслення офіційності («було встановлено», «зафіксовано факт»); перевага чітких, простих речень.

- Вплив правових норм на усну комунікацію поліцейських, а саме: дотримання мовного етикету під час спілкування з громадянами, затриманими, свідками та підозрюваними (відсутність фамільярності, образ, неетичних висловлювань); формулювання правових попереджень відповідно до законодавчих вимог.

- Використання правових норм у цифрових засобах комунікації поліцейських, а саме: дотримання конфіденційності та офіційності при веденні електронної комунікації; використання структурованих звітів і цифрових документів відповідно до правових вимог [1, с. 66].

Отже, вплив правових норм на мовне оформлення комунікативних актів поліцейських є ключовим аспектом їхньої

професійної діяльності. Законодавчі вимоги забезпечують: точність формулювань; правову обґрунтованість висловлювань; етичність та нейтральність комунікації; ефективність офіційно-ділового спілкування у правоохоронній сфері.

У правоохоронній сфері правильне використання термінології є критично важливим, оскільки будь-яке некоректне формулювання може призвести до юридичних неточностей, неправильної інтерпретації фактів або навіть порушення прав людини. З одного боку, службові документи потребують чітко структурованого, уніфікованого мовлення, що відповідає вимогам законодавства. З іншого боку, усна комунікація з громадянами вимагає поєднання офіційно-ділового стилю з доступністю та зрозумілістю.

Дослідження особливостей використання офіційно-ділової термінології у юридичних документах та комунікативних актах дозволяє визначити основні мовні норми, вимоги та виклики, що постають перед поліцейськими у процесі професійної діяльності [2, с. 134].

Офіційно-ділова термінологія є ключовим елементом

мовлення правоохоронців, оскільки забезпечує юридичну точність, однозначність та професійну стандартизацію ділового спілкування. Її використання регламентується правовими нормами та комунікативними стандартами, що діють у сфері правоохоронної діяльності.

Юридичні документи (протоколи, постанови, рапорти, акти, судові рішення) вимагають особливого стилю оформлення та термінологічної точності.

Також важливо розглянути питання щодо особливостей використання термінології під час комунікації поліцейських. Усна комунікація правоохоронців включає взаємодію з громадянами, підозрюваними, свідками та іншими учасниками правових відносин [3, с. 267].

Отже, офіційно-ділова термінологія та лінгвістичні маркери у професійному дискурсі поліцейських відіграють ключову роль у забезпеченні ефективної, юридично коректної та етичної комунікації. Їх використання сприяє точному передаванню інформації, зменшенню ризику правових неточностей та підвищенню рівня довіри громадян до

правоохоронної системи.

Таким чином, грамотне використання офіційно-ділової термінології та дотримання правових норм у мовленні поліцейських є необхідною умовою ефективної правоохоронної діяльності, що сприяє підтриманню правопорядку, захисту прав громадян та підвищенню авторитету поліції.

Список використаних джерел:

1. Кожевникова Н. А. Офіційно-ділова комунікація: структура, особливості та функції. Вісник Національної академії внутрішніх справ. 2020. № 2. С. 65–72.
2. Романов С. Ю. Правові норми та їх вплив на мовлення правоохоронців: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 278 с.
3. Пилипенко О. В. Ділова українська мова у професійній діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 19.02.2025).